

Stanowisko nr 26/4/2018
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach
z 12 marca 2018 r.

w sprawie
problemów funkcjonowania przedsiębiorstw energochłonnych w Polsce z uwzględnieniem
uchwały nr 8 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia
7 kwietnia 2016 r. oraz odpowiednich stanowisk Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego 7 kwietnia 2016 r. przyjęły uchwałę nr 8 w sprawie problemów funkcjonowania hutnictwa stali oraz niezbędnych działań ukierunkowanych na poprawę konkurencyjności sektora stalowego (dalej „**Uchwała RDS**”). W uchwale tej, w odniesieniu do problematyki struktury kosztów energii elektrycznej wskazane zostały rozwiązania legislacyjne poprawiające międzynarodową konkurencyjność szerokiego kręgu przedsiębiorstw energochłonnych. Uchwała RDS zyskała pełne poparcie kluczowych dla sektora metalurgicznego Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego w Katowicach, Kielcach, Krakowie i Opolu. W 2017 roku Uchwała RDS została raz jeszcze wsparta na poziomie województw świętokrzyskiego, małopolskiego i śląskiego, odpowiednio w formie Stanowiska nr 8/2017 WRDS w Kielcach z dnia 23 lutego 2017 r., Stanowiska WRDS w Krakowie z 17 maja 2017 r. oraz Stanowiska nr 22/6/2017 WRDS w Katowicach z dnia 2 października 2017 r.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach z ogromnym zaniepokojeniem zwraca uwagę, że od czasu przyjęcia Uchwały RDS w 2016 r. konkurencyjność kosztowa w zakresie energii elektrycznej nie dość, że nie uległa poprawie (ze względu na brak wdrożenia przez prawodawcę najważniejszych postulatów z Uchwały RDS), to jeszcze konkurencyjność ta narażona została na dalsze pogorszenie. Przemawiają za tym następujące fakty:

- Trwałego charakteru nabrała przewaga sąsiadujących z Polską uprzemysłowionych krajów w zakresie niższych hurtowych cen energii elektrycznej. Co więcej, w świetle znanych od kilku miesięcy rezultatów negocjacji nowego kształtu EU ETS należy przyjąć, że przewaga tych krajów nad Polską będzie się jeszcze powiększała;
- Podjęte przez Rząd RP działania ukierunkowane na wsparcie przemysłów energochłonnych poprzez obniżenie kosztów regulacyjnych (tego typu koszty znacznie korzystniej uregulowane są w innych uprzemysłowionych krajach UE), nie przyniosły dotychczas jakichkolwiek wymiernych rezultatów. W szczególności:
 - w związku z rekonstrukcją Rządu RP na początku tego roku przestał istnieć, zanim zdążył przedstawić efekty swych prac, Zespół do spraw Przemysłów Energochłonnych, powołany w dniu 21 listopada 2016 r. zarządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów,
 - przedstawiona wraz z pismem Ministra Rozwoju i Finansów z 28 listopada 2017 r. (DIN-IV.0220.51.2017.AB) propozycja reparametryzacji ulgi w opłacie jakościowej, w pełni zgodna z treścią Uchwały RDS, nie została uwzględniona przez Ministerstwo Energii. W efekcie, w dniu 1 stycznia 2018 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Energii w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną, w którym zachowana została ulga od opłaty jakościowej w znanym od lat i nieprzystającym do obecnej rzeczywistości kształcie;
- Przyjęcie przez prawodawcę ustawy o rynku mocy dodatkowo wzmogło presję na branżę energochłonną, co przekłada się na wstrzymywanie szeregu inwestycji. W szczególności przemawiają za tym następujące fakty:

Stanowisko nr 26/4/2018 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach z 12 marca 2018 r. w sprawie problemów funkcjonowania przedsiębiorstw energochłonnych w Polsce z uwzględnieniem uchwały nr 8 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 7 kwietnia 2016 r. oraz odpowiednich stanowisk Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach

- o wysokość opłaty mocowej, która zacznie być pobierana w 2020 r. spodziewana jest na poziomie kilkudziesięciu milionów złotych rocznie za jedną terawatogodzinę nabytej energii elektrycznej (według szacunków dotyczących opłaty mocowej wynoszącej 45-60 zł/MWh rocznie),
- o Ministerstwo Energii nie przekazało do tej pory informacji, czy skierowało do notyfikacji do Komisji Europejskiej system ulg w opłacie mocowej dla przemysłów energochłonnych,
- o nawet w sytuacji pozytywnej notyfikacji ulg od opłaty mocowej przez Komisję Europejską, dojdzie do zwiększenia w przedsiębiorstwach energochłonnych kosztów regulacyjnych w stosunku do stanu obecnego, ponieważ odbiorcy energochłonni nie zostaną zwolnieni z całości opłaty mocowej,
- o obecnie znany kształt systemu DSR w ramach rynku mocy, nieprzewidujący jakiegokolwiek limitu maksymalnej ilości redukcji, sprawia, że niemożliwe jest bezpieczne i ekonomicznie uzasadnione uczestnictwo odbiorców energochłonnych w rynku mocy.

Mając powyższe na uwadze, Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach oczekuje pilnego wdrożenia przez Rząd RP i polskiego ustawodawcę, zawartych w punkcie 2 lit. b. Uchwały RDS rozwiązań fundamentalnie wspierających międzynarodową konkurencyjność polskiego sektora energochłonnego, tj. przede wszystkim:

- objęcia systemem ulg w zakresie opłaty jakościowej podmiotów energochłonnych w sposób zgodny z parametryzacją przedstawioną w skierowanym do Ministerstwa Energii piśmie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 listopada 2017 r. (DIN-IV.0220.51.2017.AB),
- objęcia systemem ulg w zakresie opłaty przejściowej podmiotów energochłonnych w sposób zgodny z przedstawioną w Uchwale RDS parametryzacją, alternatywnie obniżenia stawki opłaty przejściowej dla instalacji przyłączonych do sieci elektroenergetycznej wysokich i najwyższych napięć z obecnego poziomu do poziomu 1,15 zł / kW mocy umownej,
- wprowadzenia, wzorem innych uprzemysłowionych krajów UE, rekompensat kosztów pośrednich CO₂,
- w przypadku podjęcia decyzji o przedłużeniu wsparcia wysokosprawnej kogeneracji poza 2018 rok, wdrożenia ulgi w kosztach wsparcia kogeneracji w sposób analogiczny do rozwiązań przyjętych w zakresie przepisów o odnawialnych źródłach energii. Konieczne jest przy tym przyjęcie rozwiązań prawnych uzależniających dalsze stosowanie takiego wsparcia od jednoczesnego faktycznego wprowadzenia przedmiotowych ulg.

Równocześnie do powyższych działań konieczne jest pilne zmniejszenie, istotnie szkodzących nowym inwestycjom, dolegliwości dla przemysłów energochłonnych w ramach przepisów o rynku mocy, tj. przede wszystkim pilne i sprawne przeprowadzenie przed Komisją Europejską notyfikacji ulgi w opłacie mocowej oraz wprowadzenia przystającego do realiów prowadzenia działalności gospodarczej limitu wyłączeń dla jednostek redukcji zapotrzebowania, dających szansę przedsiębiorstwom energochłonnym na konkurowanie z wytwórcami w ramach aukcji mocy.

Stanowisko nr 26/4/2018 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach z 12 marca 2018 r. w sprawie problemów funkcjonowania przedsiębiorstw energochłonnych w Polsce z uwzględnieniem uchwały nr 8 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 7 kwietnia 2016 r. oraz odpowiednich stanowisk Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach

Ponadto, WRDS w Katowicach zwraca uwagę, że na obecną i przyszłą kondycję branż energochłonnych wprost oddziałuje polityka klimatyczna, której ramy na kolejną dekadę były przez ostatnie miesiące przedmiotem negocjacji w ramach UE. Z tego względu, WRDS w Katowicach wnosi, aby na najbliższym posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego poświęconemu skutkom dla Polski uzgodnionej na poziomie UE polityki klimatycznej uwzględnić również problematykę obecnej i przyszłej międzynarodowej konkurencyjności przemysłu energochłonnego w Polsce.

Wojciech Saługa

*Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach*